

Motion till riksdagen 2005/06: MJ216

av **Marita Aronson (fp)**

Avståndsmärkning på livsmedel

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om införande av avståndsmärkning för livsmedel.

Motivering

Genom våra val av mat och vårt sätt att tillaga den påverkar vi vår hälsa på ett mycket påtagligt sätt. Det är egentligen en självklarhet som dock ständigt är föremål för debatter och informationskampanjer. Det är kanske inte lika självklart att den enskilda faktorn i livsmedelskedjan som mest påverkar miljön också är de val av livsmedel vi gör som konsumenter. Men potentialen för miljövinster är enorm.

Livsmedelsindustrins miljöpåverkan

Livsmedelskedjans totala energianvändning beräknas till omkring 38 TWh per år. Av denna utgör ca 7 TWh transportarbete, motsvarande omkring energiproduktionen från ett normalstort kärnkraftverk. 20 % av alla transporter på svenska vägar utgörs av livsmedelstransporter. Totalt står alltså transporter för 15–20 % av livsmedelskedjans energianvändning, men andelen av koldioxid- och kväveoxidutsläpp är betydligt större.

Vi torde alla vara medvetna om den miljöpåverkan och olycksrisk denna oftast landsvägsburna trafik innebär. En förändrad ägarstruktur i förädlingsindustrin har ökat transporterna. Våra livsmedelsval har blivit alltmer globala, vilket kraftigt har ökat andelen importerade livsmedel med ökade transporter som följd. I dag äter vi nästan all form av mat året runt vilket har ökat andelen importerad mat. Bland den mest energikrävande maten är exotiska frukter, som distribueras med flyg. Enligt systemekologen Folke Gunther har vår genomsnittliga svenska frukost rest 3 160 (tretusenettusendsextio) mil.

Fel! Okänt namn på

Ökad konsumentmakt

För att ge den miljömedvetne livsmedelskunden möjlighet att välja närproducerade livsmedel bör en lagstadgad avståndsmärkning införas på samtliga livsmedel. Eventuella problem med livsmedlens ibland differentierade produktions- och förädlingsställen torde vara lösbara. Ett möjligt mål med införande av avståndsmärkning för livsmedel kan vara att ett ekonomiskt mer rättvist konkurrensförhållande uppnås mellan långväga, massproducerade livsmedel med stor miljöskuld och närproducerade sådana med låg miljöbelastning. En acceptans för ett större miljö- och därmed kostnadsansvar i transportnäringen torde kunna uppstå. Det gäller att ändra attityder och beteenden innan det är för sent. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 22 september 2005

Marita Aronson (fp)